

- PERSBERICHT -

Utrecht, 19 december 2011

-ZIEKENHUIZEN VOORZIEN GELDPROBLEEM IN 2012-

Bijna de helft van de Nederlandse ziekenhuizen en revalidatiecentra (46 procent) verwacht volgend jaar in ernstige liquiditeitsproblemen te komen. Als het voornemen van verzekeraars doorgaat om hun geen voorschotten meer te geven, krijgen de ziekenhuizen meteen te maken met een gat in hun lopende rekening. Dat tekort bedraagt al snel meer dan tien miljoen euro per ziekenhuis.

Volgens de Financiële Zorgthermometer, een onderzoek door Finance Ideas en HEAD, de vereniging van financieel specialisten in de zorg, denkt maar 6 procent van alle ondervraagde ziekenhuizen over voldoende liquiditeiten te beschikken om het gat te dichten. 71 procent denkt echter alsnog zelf een afspraak met verzekeraars te kunnen maken over voorschotten en 11 procent rekent op een landelijke oplossing. Geen van de onderzochte ziekenhuizen wil extra financiering via zijn bank regelen.

Verder blijkt dat 57 procent van de ziekenhuizen vreest dat ze geen contracten meer kunnen afsluiten met een of meer verzekeraars voor het verrichten van bepaalde behandelingen. Dat leidt niet alleen tot grote financiële onzekerheid, maar vermoedelijk ook tot hogere administratieve lasten. Daarnaast beperkt het de keuzevrijheid van patiënten.

Een opvallend resultaat van het onderzoek heeft betrekking op een heel ander terrein. Bij ongeveer 50 procent van de verpleeg- en verzorgtehuizen voorzien de *financials* problemen bij het aantrekken van gekwalificeerd personeel.

De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd onder de bijna negenhonderd leden van HEAD, de vereniging van financiële deskundigen in de zorgsector. Elke keer wordt een vaste set van vragen aan hen voorgelegd, plus enkele vragen over actuele thema's. Aan het meest recente onderzoek, dat heeft plaats gehad tussen eind november en medio december, hebben 194 financials van verschillende zorginstellingen deelgenomen. Het is de derde keer dat het onderzoek is uitgevoerd.

NOOT VOOR DE REDACTIE:

Meer informatie over deze derde Financiële Zorgthermometer vindt u in de bijgevoegde toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens zijn te vinden op de website <http://www.headonline.nl>. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met drs. Pim Diepstraten van Finance Ideas. Hij is telefonisch te bereiken op 06-19212111 en per mail via pim.diepstraten@finance-ideas.nl.

- EINDE PERSBERICHT -

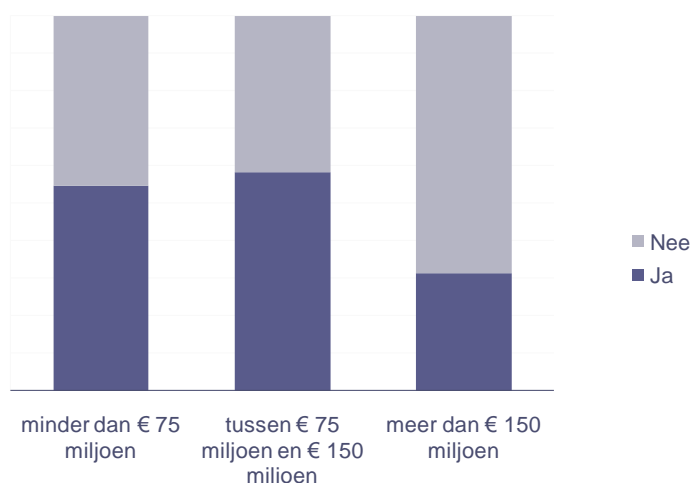
-TOELICHTING RESULTATEN FINANCIËLE ZORGHERMOMETER 2011 4e KWARTAAL-

Het onderzoeks- en adviesbureau Finance Ideas en HEAD, de vereniging van financiële specialisten in de zorg, hebben in het vierde kwartaal van 2011 onderzocht wat de *financials* in de zorgsector voor de komende twaalf maanden verwachten. Omdat in het tweede en derde kwartaal van 2011 eenzelfde onderzoek werd gehouden, zijn er duidelijke trends waar te nemen. Het blijkt dat vooral deskundigen in de sectoren Ziekenhuizen/Revalidatiecentra (ZH/RC) en in de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) zich ernstig zorgen maken. Maar ook over de hele linie, inclusief de Verpleeg- en Verzorgingstehuizen en de Thuiszorg (VVT) en de Gehandicaptenzorg GHZ), doen zich opmerkelijke ontwikkelingen voort. Van de achthonderd leden van de HEAD hebben er 193 aan het laatste onderzoek meegewerkt. In deze toelichting gaan we nader in op de opvallendste resultaten.

Liquiditeitsproblemen bij ziekenhuizen en revalidatiecentra

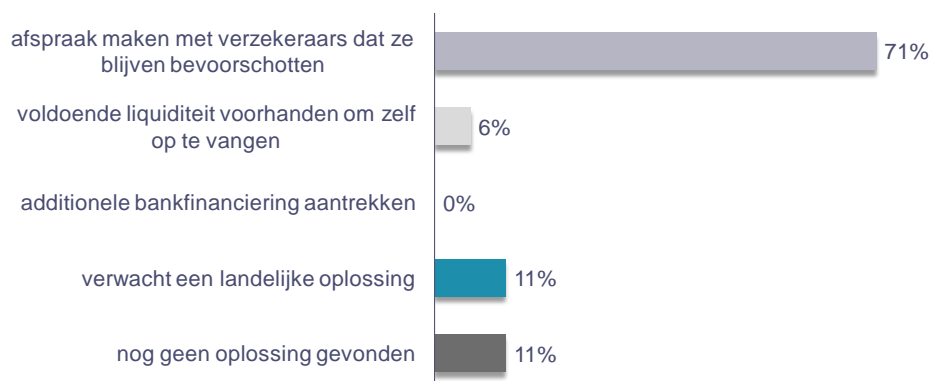
Liefst 46% van de ziekenhuizen en revalidatiecentra verwacht in liquiditeitsproblemen te komen als volgend jaar de permanente bevoorschotting door verzekeraars komt te vervallen. 64% zegt zich geen zorgen te maken. Naarmate de omvang van de instellingen toeneemt, neemt de kans op liquiditeitsproblemen af.

Liquiditeitsproblemen 2012 door wegvallen permanente bevoorschotting (onderverdeling gebaseerd op omzet per ziekenhuis/revalidatiecentrum)

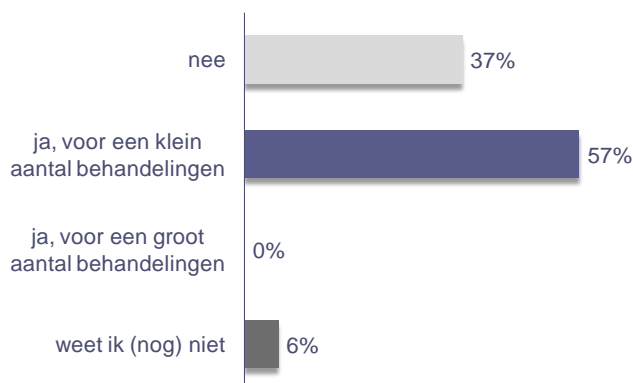
De meeste instellingen denken dat ze door alsnog afspraken te maken met verzekeraars problemen kunnen voorkomen. Maar slechts 6% zegt over voldoende liquide middelen te beschikken om een tekort op te vangen.

Oplossen problemen met permanente bevoorschotting

De onzekerheid bij ZH/RC-instellingen wordt nog vergroot door de verwachting dat bepaalde behandelingen niet meer door (alle) verzekeraars worden gecontracteerd. Dat betekent dat die behandelingen niet meer of maar voor een beperkt deel door de instellingen gedaan kunnen worden. Patiënten zullen dan in veel gevallen moeten worden doorverwezen naar andere ziekenhuizen.

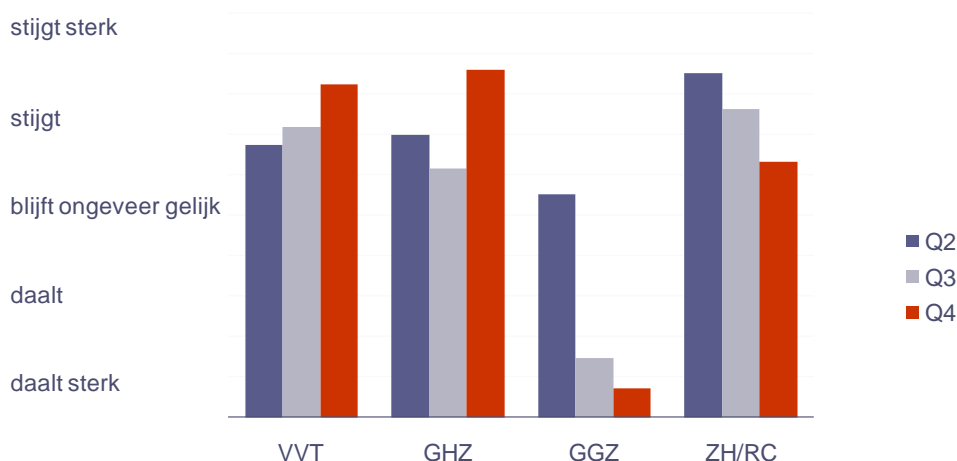
Verwachting dat bepaalde behandelingen niet meer worden gecontracteerd

Geestelijk gezondheidszorg somberder dan andere zorgsectoren

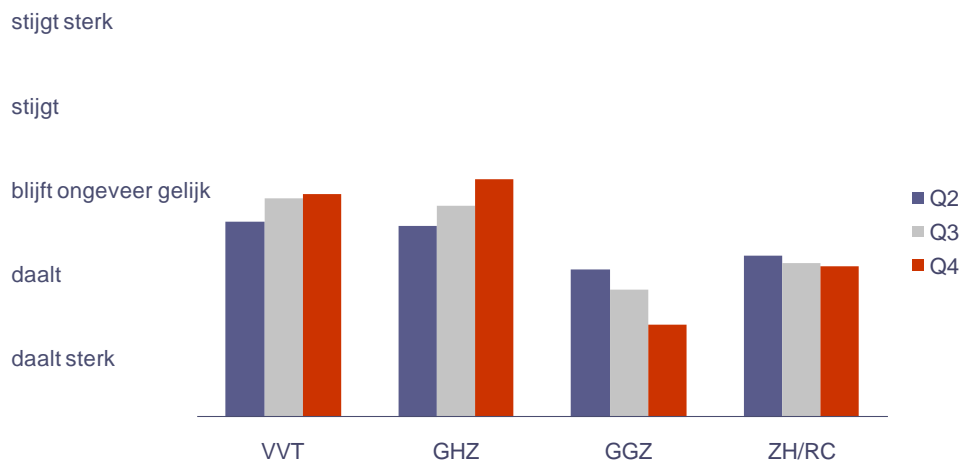
Wat de *financials* in de gehele zorgsector betreft, valt het op dat degenen die werkzaam zijn in de sectoren VVT en GHZ verwachten dat hun omzet in 2012 zal toenemen, terwijl hun collega's in de GGZ en ZH/RC een daling voorzien. Met name in de GGZ is die daling bijzonder sterk. Het ligt voor de hand dat voornemens als de verhoging van de eigen bijdrage van patiënten en de verhoging van de IQ-grenzen voor behandeling in GGZ-instellingen daarbij een rol spelen.

Gemiddelde verwachting per sector over reële omzet

Die verwachte daling van de omzet, vertaalt zich ook in de resultaten. De GGZ is het somberst over de financiële resultaten in 2012, maar de verwachte daling is minder dramatisch dan die bij de omzet. De financials in de GHZ en de VVT zijn iets optimistischer dan hun collega's. Waar 29% van de financials in de GHZ in het derde kwartaal al groei van de resultaten voorzag, is dat percentage in het laatste kwartaal gestegen tot 44%. In de GGZ daarentegen verwachtte 81% van de financials in het derde kwartaal een daling van de resultaten. In het vierde kwartaal was zelfs 89% daar bang voor.

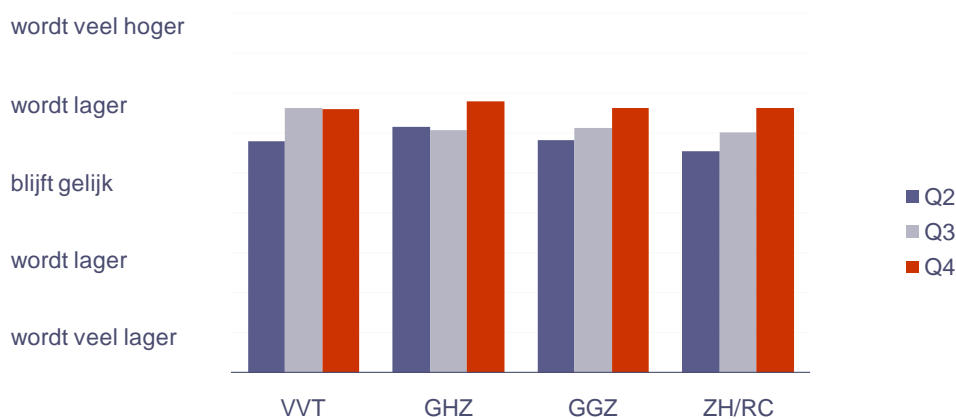
Gemiddelde verwachting per sector over financieel resultaat

Zorgen over financiering, kredietopslag en investeringen

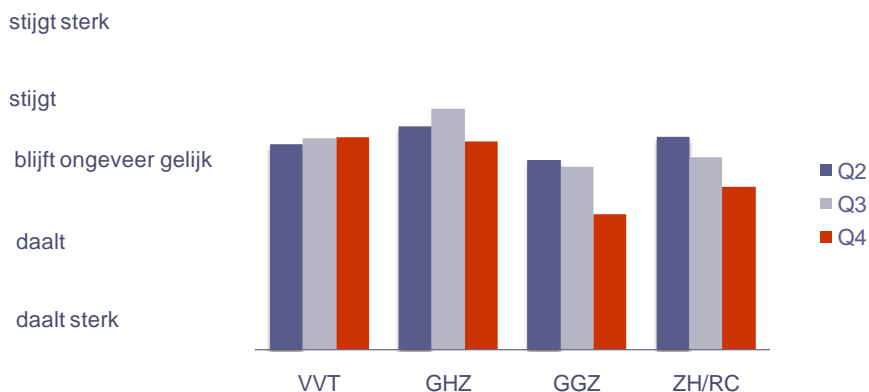
De mogelijkheden om financiering of borging te krijgen, blijft voor alle zorginstellingen onverminderd moeilijk. Ook verwachten alle financials dat ze in 2012 te maken zullen krijgen met een hogere kredietopslag, omdat de banken hun risico willen afdekken. Die trend is onmiskenbaar. In het tweede kwartaal van 2011 zei al 40% van hen dat te verwachten, en dat percentage is opgelopen tot 58 in het tweede en 68 in het vierde kwartaal.

Verwachte ontwikkeling kredietopslag

De financials van de meeste zorginstellingen verwachten de komende twaalf maanden minder te investeren. Alle sectoren laten een daling zien, behalve de VVT. Daar verwachten de financials dat er in 2012 evenveel geïnvesteerd zal worden als in 2011. Over de hele zorgsector gemeten blijkt dat in het derde kwartaal van 2011 49% van de instellingen een daling van de investeringen verwachtte. In het vierde kwartaal is dat opgelopen tot 61%.

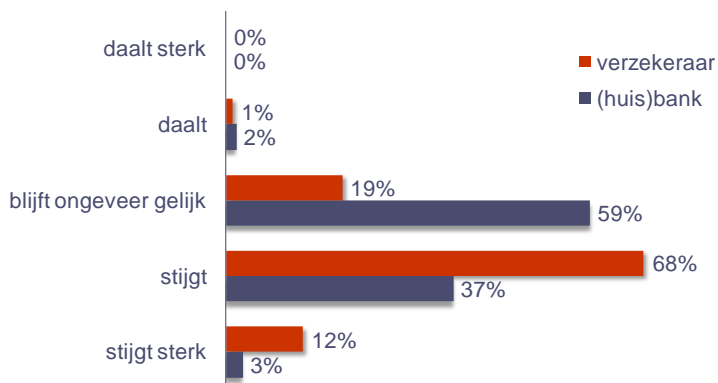
Gemiddelde verwachting per sector over de investeringen

Invloed banken en verzekeraars

Een trend die sterk doorzet, is de toenemende invloed van banken en, vooral, de zorgkantoren en verzekeraars. Over de hele zorgsector genomen zegt inmiddels 60% van de financials dat de invloed van de banken volgend jaar zal toenemen, tegen 56% in het derde kwartaal. De invloed van verzekeraars en zorgkantoren stijgt in een vrijwel rechte lijn. In het tweede kwartaal van 2011 voorzag 68% van deze deskundigen een stijging van deze invloed stakeholders, maar dat is opgelopen van 71% in het tweede tot 73% in het vierde kwartaal.

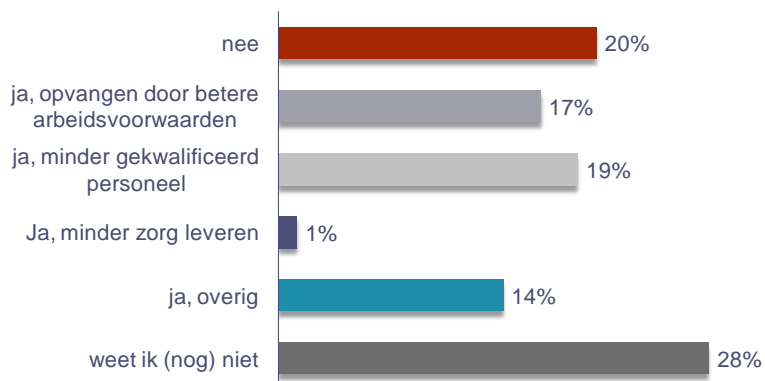
Verwachting invloed (huis)bank en verzekeraar (Q4)

VVT voorziet moeite om personeel te vinden

Een bijzonder punt van aandacht, is de verwachting van de VVT-sector dat het in 2011 moeilijker zal worden om goed personeel aan te trekken. Liefst 52% van de financials in die sector verwacht problemen bij de werving van gekwalificeerd personeel. In de andere sectoren ligt dat percentage aanzienlijk lager. De oplossingen die de financials voor dat probleem zien lopen uiteen van het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden tot het leveren van minder zorg.

Problemen bij werving gekwalificeerd personeel en mogelijke oplossingen

Sectoren hechten verschillend belang aan diverse thema's

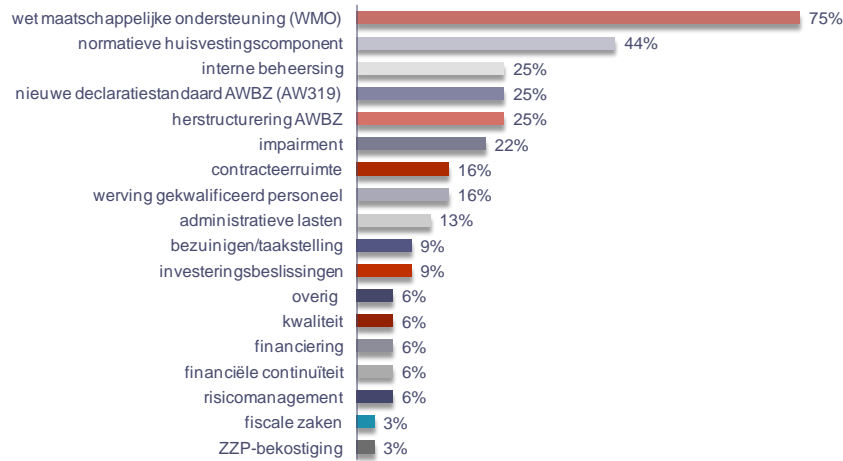
Dat de financials in de diverse zorgsectoren andere thema's als belangrijk kwalificeren, blijkt sterk uit de onderstaande overzichten. Waar de GGZ zich vooral zorgen maakt over de noodzaak om te bezuinigen, gaat de aandacht van de financials in de ZH/RC-instellingen vooral uit naar de impact van de nieuwe DBC systematiek (DOT) op bijvoorbeeld de omzet en de administratieve lasten. De VVT-sector benoemt, nu de huisvestings- en zorgkosten gecombineerd moeten worden, de normatieve huisvestingscomponent als belangrijkste thema. Voor de GHZ zijn de gevolgen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) het belangrijkste thema, aangezien een groter deel van de omzet wordt overgeheveld naar de gemeente.

De onderstaande diagrammen geven aan welke thema's de financials in de diverse sectoren voor 2012 het belangrijkste achten.

Belangrijkste thema's binnen de VVT de komende 12 maanden

Belangrijkste thema's binnen de GHZ de komende 12 maanden

Belangrijkste thema's binnen de GGZ de komende 12 maanden

Belangrijkste thema's binnen de ZH/RC de komende 12 maanden

